

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 798/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Bajzova 2, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora JUDr. Bohumila Husťáka v konaní vedenom pod sp. zn. EX 923/1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdneho exekútora JUDr. Bohumila Husťáka (ďalej aj „exekútorský úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. EX 923/1999.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Košice I vydal 27. augusta 1999 poverenie súdnemu exekútorovi Bohumilovi Husťákovi proti sťažovateľke ako povinnej. Predmetom tejto exekúcie je vymoženie sumy 768,80 € s úrokom z omeškania 2 379,88 €, ako aj súdne trovy vo výške 199,73 €. Exekúcia sp. zn. EX 923/09, 0 Er 2829/2009 vedená súdnym exekútorom JUDr. Bohumilom Husťákom, ktorá je už vo výške 4 583,59 €, je podľa príkazu súdneho exekútora vykonávaná zrážkami zo starobného dôchodku sťažovateľky.

Sťažovateľka 16. novembra 2011 požiadala o odklad exekúcie z dôvodu, že má nepriaznivý vplyv na jej zdravie, že nemá dostatok peňazí na nákup liekov a platby za energie na vykurovanie. Rozhodnutie o tom, že odklad exekúcie nebol povolený, bolo 23. mája 2012 vydané Okresným súdom Košice I.

Súdny exekútor *„vedie po celú dobu súdnu exekúciu na môj starobný dôchodok sťažovateľky, strháva mi v prospech exekúcie 39,08€, ostáva mi 198,00 €, čo mi vôbec nepostačuje na výživu“*. Dňa 7. augusta 2013 podala sťažovateľka sťažnosť na prietahy v exekučnom konaní, ktorú doručila exekútorskému úradu, v ktorej poukázala na to, že exekúcia proti nej je vedená od roku 1999 *„... len na môj dôchodok, ktorý už len v samotnej výške mi nepostačuje na živobytie“*.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že od vydania poverenia na vykonanie exekúcie uplynulo 14 rokov, čo považuje za neprimeranú dobu aj napriek tomu, že *„predmetom súdneho konania je výkon rozhodnutia“*. Sťažovateľka tiež poukazuje na to, že *„Súdny exekútor sa vôbec nevysporiadal s otázkou vyhlásenia konkurzu na oprávneného, v čase exekúcie bol totiž oprávnený v konkurze.“* Podľa sťažovateľky postupom exekútora došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže ani po uplynutí neúmerne dlhej doby viac ako 14 rokov nie je exekúcia ukončená.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1./ Základné právo podľa článku 48 ods.2 Ústavy SR na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru, sťažovateľky: [REDAKOVANÉ]..., v konaní vedené Súdnym exekútorom JUDr. Bohumilom Husťákom na Exekútorskom úrade v Košiciach, Žriedlová 3, pod sp. zn. EX 923/1999, porušené bolo.

2./ Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerane finančné zadosťučinenie v sume 3 000,- € ktoré je Súdny exekútor JUDr. Bohumil Husťák, Exekútorský úrad v Košiciach, povinný zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3./ Prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 923/1999 konal Súdny exekútor JUDr. Bohumil Husťák bez zbytočných prietahov.

4./ Súdny exekútor JUDr. Bohumil Husťák je povinný sťažovateľovi zaplatiť trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci a rež. paušál, na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Tatiany Vorobelovej do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 218a ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov fyzické osoby a právnické osoby (ďalej len „sťažovateľ“) sa môžu obracať na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a na Slovenskú komoru exekútorov (ďalej len „komora“) so sťažnosťami na činnosť komory a na činnosť exekútorov. Sťažnosti na činnosť komory vybavuje ministerstvo. Sťažnosti na činnosť exekútorov vybavuje komora. Sťažovateľ môže požiadať ministerstvo o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou.

Podľa § 218b ods. 1 Exekučného poriadku komora je povinná vybaviť sťažnosť na činnosť exekútora bezodkladne, najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia. Túto lehotu možno predĺžiť, ak v jej priebehu nemožno zabezpečiť podklady na riadne vybavenie sťažnosti; o tejto skutočnosti musí byť sťažovateľ upovedomený.

Podľa § 218b ods. 2 Exekučného poriadku exekútor, proti ktorému sťažnosť smeruje, má právo vyjadriť sa o sťažnosti, podať vysvetlenia a poskytnúť dôkazy. Ak je to na včasné a riadne vybavenie sťažnosti potrebné, možno sťažovateľa vypočuť, ako aj osoby, ktoré môžu prispieť k prešetreniu sťažnosti.

Podľa § 218b ods. 3 Exekučného poriadku o spôsobe vybavenia sťažnosti musí byť sťažovateľ písomne upovedomený.

Podľa § 218b ods. 4 Exekučného poriadku ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť nebola komorou riadne a včas vybavená, môže požiadať ministerstvo o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou.

Podľa § 218b ods. 5 Exekučného poriadku na vybavovanie sťažnosti proti činnosti komory a na prešetrovanie vybavenia sťažnosti komorou sa použijú ustanovenia odsekov 1 až 3.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého podanie sťažnosti v zmysle § 218a a nasl. Exekučného poriadku poskytuje sťažovateľke účinnú ochranu jej práv a právom chránených záujmov (vrátane tých práv, ktoré uplatnila v sťažnosti). Sťažnosť komore, resp. ministerstvu zakladá povinnosť komory, resp. ministerstva sa ňou zaoberať, vybaviť ju a spôsob vybavenia oznámiť sťažovateľke (III. ÚS 6/2015).

Z uvedeného vyplýva, že Exekučný poriadok poskytuje sťažovateľke právny prostriedok nápravy – sťažnosť komore, resp. sťažnosť ministerstvu, ktorou sa mohla (a stále môže) domáhať preskúmania napadnutého postupu súdneho exekútora v predmetnej veci. Uvedený právny prostriedok umožňoval (a stále umožňuje) sťažovateľke dosiahnuť účinnú

nápravu vzhľadom na právomoc komory, resp. ministerstva prijať efektívne opatrenia v predmetnej veci aj napriek doterajšiemu postupu súdneho exekútora, ak by na základe sťažnosti sťažovateľky dospeli k záveru o jej opodstatnenosti.

Zo sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľka podala sťažnosť podľa § 218a a nasl. Exekučného poriadku ako účinný prostriedok ochrany jej základných práv a slobôd.

Sťažovateľka nie je oprávnená vyberať si orgán verejnej moci, ktorý jej má poskytnúť právnu ochranu ňou označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka nevyužila právny prostriedok, ktorý jej osobitný zákon (Exekučný poriadok) na ochranu jej základných práv proti namietanému postupu súdneho exekútora účinne poskytuje (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a tým nesplnila podmienky na prijatie jej sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2015